

ปรากฏการณ์การประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งทางรายการโทรทัศน์จากยุคอนาล็อกสู่ยุคดิจิทัล The Phenomenon of Thai Folk Singing Competition from Analogue to Digital Era

วินัย บุญคง

สาขาวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
singburi.888@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความเรื่องนี้นำเสนอเรื่องเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นของรายการประกวดร้องเพลงลูกทุ่งทางโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล ซึ่งต่างจากรายการประกวดร้องเพลงลูกทุ่งในอดีตอย่างเห็นได้ชัด ไม่ว่าจะเป็นประเด็นการเพิ่มขึ้นของจำนวนรายการประกวดร้องเพลงลูกทุ่งจากในอดีตซึ่งมีอยู่ 3-4 รายการ แต่ปัจจุบันนี้มีลิบกว่ารายการ รูปแบบของรายการ กรรมการตัดสิน และพิธีกรซึ่งสามารถสะท้อนวงการโทรทัศน์ของ ไทยบางอย่างซึ่งอาจจะมองในเรื่องของการเลียนแบบ การผลิตซ้ำ หรือจะเป็นการตามกระแส นอกจากนี้ยังรวมถึงการ เปลี่ยนแปลงรูปแบบของรายการประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่ง ซึ่งจะมีรูปแบบในการนำเสนอในเชิงของละคร ต่อประเด็นของการต่อชีวิตและความยากลำบากของผู้เข้าประกวดทั้งสองฝั่งสร้างความสะเทือนใจให้กับผู้ชมและเป็นที่ยอมรับของผู้ชมเป็นอย่างมาก

คำสำคัญ: รูปแบบรายการ การเพิ่มจำนวนของรายการ การประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่ง

Abstract

This article presents the story about the events of the Digital Folk Singing Contest. Unlike the past singing contest in the past clearly The increase in the number of songs from the past There are three or four items, but now there are more than ten, which can reflect some Thai television. This may be viewed in terms of imitation, repetition, or flow It also includes changes to the format of the Thai folk singing contest This will be in the form of a dramatic presentation. On the issue of life and difficulties The contestants on both sides are very shocking to the audience

Keywords: list item formatting, Thai Folk Song contest

บทนำ

เพลงไทยลูกทุ่งเป็นศิลปะการขับร้อง การเล่นดนตรี ที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของสังคมไทยในแต่ละยุคแต่ละสมัย ซึ่งเปรียบเสมือนหนังสือเล่มใหญ่ที่บันทึกประวัติศาสตร์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สำหรับเวทีการประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งนั้น เมื่อนำมาพิจารณาถึงรูปแบบการประกวดร้องเพลงลูกทุ่งทางรายการโทรทัศน์ในอดีตกับรูปแบบการประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งในปัจจุบันนั้น มีความแตกต่างกันอย่างมากรวมถึงจำนวนช่องของสถานีโทรทัศน์ที่มีผลจากการเปลี่ยนผ่านการแพร่ภาพออกอากาศจากระบบอนาล็อกเป็นระบบดิจิทัลนั้น มีจำนวนช่องเพิ่มมากขึ้นถึง 6 เท่าตัว จึงส่งผลให้มีรายการโทรทัศน์ต่าง ๆ นั้นเกิดขึ้นมากมาย รวมถึงรายการประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งด้วย ซึ่งทั้งสองประเด็นดังกล่าวไปแล้วนั้นก็มีปัจจัยที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์ที่ไม่เคยปรากฏขึ้นมาก่อน คือ มีรายการประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งอยู่เต็มผังรายการโทรทัศน์ไทย ซึ่งผู้เขียนจะนำเสนอประเด็นในเรื่องของรูปแบบการประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งทางรายการโทรทัศน์จากอดีตกับปัจจุบัน รวมถึงการเพิ่มจำนวนมากขึ้นของรายการประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งทางรายการโทรทัศน์ยกขึ้นมาพิจารณา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบถึงการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งทางรายการโทรทัศน์ในยุคอนาล็อกกับยุคดิจิทัล
2. เพื่อทราบถึงผลกระทบจากการเพิ่มรายการประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งทางโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล

การประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งมีการประกวดหลากหลายเวที เช่น การประกวดตามงานวัดประจำปี งานประจำปีของส่วนราชการ ประกวดทางรายการวิทยุ และประกวดทางรายการโทรทัศน์ การประกวดร้องเพลงในสมัยนั้นส่วนใหญ่จะใช้วงดนตรีเล่นสด วัตถุประสงค์ของการประกวดร้องเพลงลูกทุ่งในอดีตต้องการที่จะสร้างความสนุกสนาน สืบสานวัฒนธรรมเพลงไทยลูกทุ่ง นอกจากนี้ยังเป็นการค้นหาเพชรในวงการเพลงลูกทุ่ง เพื่อที่จะนำไปสู่นักร้องลูกทุ่งอาชีพต่อไป

สำหรับการประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งทางสถานีโทรทัศน์ในยุคอนาล็อกนั้นยังมีไม่มากนักเท่าที่ผู้เขียนค้นหาได้ คือ รายการประกวดร้องเพลงลูกทุ่ง ชุมทางเสียงทอง หรือ ชุมทางดาวทอง ถือเป็นรายการประเภทวาไรตี้ ที่มีแข่งขันการร้องเพลงลูกทุ่งกัน ซึ่งก็เคยออกอากาศมาแล้วในช่วงปี 2593-2558 ผลิตโดยบริษัท เซเวนสตาร์สตูดิโอ จำกัด ซึ่งก็จะออกอากาศทุก ๆ วันพฤหัสบดีและวันศุกร์ตั้งแต่เวลา 09.30-10.30 น. ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 [5] นอกจากนี้ยังมีรายการชิงช้าสวรรค์คอนเทสต์ ซึ่งเป็นของบริษัทเวิร์คพอยท์เป็นผู้ผลิต ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 โมเดิร์นไนน์ทีวี ระหว่าง พ.ศ. 2547 – 2557 ในวันเสาร์เวลา 16.05 – 18.00 น. โดยรายการนี้จะมีการพิจารณาการให้คะแนนการแข่งขันร่วมกันทั้งวงดนตรี การโซว (แดนซ์เซอร์) และนักร้อง ซึ่งเป็นการแข่งขันของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมของโรงเรียนต่าง ๆ ที่ผ่านการคัดเลือกเข้ามาแข่งขัน ผู้ชนะเลิศจะได้ครองถ้วยพระราชทานจาก สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ออกแบบโดย อ.เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ และทุนการศึกษามูลค่า 1,000,000 บาท (ออนไลน์, <https://th.wikipedia.org>, สืบค้นเมื่อวันที่ 5 ต.ค. 2560) และอีกรายการหนึ่งคือรายการกิกดู๋ สงครามเพลงเงินล้าน โดยออกอากาศครั้งแรกเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2553 โดยออกอากาศทุกวันอาทิตย์ เวลา 15:45 - 17:30 น. ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ผลิตโดย บริษัท เจเอสแอลโกลบอลมีเดีย จำกัด และ บริษัท ทริปปี้ลู่ จำกัด ต่อมามีการปรับเปลี่ยนรูปแบบรายการใหม่ โดยใช้ชื่อรายการว่า กิกดู๋ สงครามเพลง เป็นการแข่งขันร้องเพลงระหว่างชุมชนต่อชุมชน เพื่อหาผู้ชนะเลิศประจำสัปดาห์ และผู้ชนะเลิศประจำฤดูกาล ในปัจจุบันได้แบ่งรายการออกเป็นสองรายการคือ รายการ กิกดู๋ สงครามเพลงเงาเสียง ออกอากาศเวลา 22.40 น. ส่วนอีกหนึ่งรายการ คือ กิกดู๋ สงครามเพลงเงินล้าน ออกอากาศเวลา 16.00 น. ซึ่งทั้งสองรายการออกอากาศทางช่อง 7 สี [1]

ประมาณปี 2557 วงการโทรทัศน์ไทยมีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ คือการเปลี่ยนผ่านการแพร่ภาพออกอากาศภาคพื้นดิน (Terrestrial broadcast) สถานีโทรทัศน์ในประเทศไทยเดิมมีช่องโทรทัศน์ฟรีทีวีที่เป็นระบบอนาล็อกจำนวน 6 ช่อง ได้แก่ ช่อง 3, 5, 7, 9, 11 และ Thai PBS แต่ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นระบบดิจิทัลได้เพิ่มสถานีส่งเป็น 24 ช่องและจะมีเพิ่มขึ้นอีกในอนาคตเป็น 48 ช่อง ทำให้สถานีโทรทัศน์แต่ละแห่งรวมถึงผู้ผลิตเนื้อหารายการแต่ละบริษัท ต่างพยายามหาแนวทางรูปแบบรายการใหม่ๆมานำเสนอเพื่อออกอากาศและสร้างความสดใหม่ให้กับวงการอุตสาหกรรมโทรทัศน์รวมถึงสร้างความน่าสนใจและดึงดูดกลุ่มผู้ชมรายการโทรทัศน์ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ นอกจากนี้จะแข่งขันกับช่องโทรทัศน์ 6 ช่องเดิมยังจะต้องแข่งขันกับช่องโทรทัศน์น้องใหม่ที่ประมูลคลื่นความถี่เพิ่มอีกถึง 4 เท่าตัว (จาก 6 ช่อง เป็น 24 ช่อง) ซึ่งเป็นสิ่งที่ท้าทายอย่างมากสำหรับวงการโทรทัศน์ไทยในยุคดิจิทัล รายการประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งหนึ่งไม่พ้น จากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้ด้วยเช่นกัน ผู้เขียนขอยกประเด็นเพื่อนำมาพิจารณา 2 ประเด็น คือ รูปแบบการประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งทางรายการโทรทัศน์จากอดีตกับปัจจุบัน และผลกระทบของการเพิ่มจำนวนของรายการประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งทางโทรทัศน์

สำหรับในประเด็นของรูปแบบรายการประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมผู้เขียนขอยกตัวอย่างรายการไม้คันทนนี้ทางช่อง 23 (ช่อง Workpoint) ออกอากาศ ทุกวันจันทร์ – พฤหัสบดี เวลา 09.30 - 10.30 น. และ 18.20 - 19.20 น. ผู้เข้าประกวดแต่ละคนจะมีหนังสือติดตัวมาบ้างน้อยบ้างตามที่ได้ก๊อมา กฎกติกาถือว่าผู้เข้าประกวดคนใดประกวดร้องเพลงชนะคู่ต่อสู้ ผู้ชนะจะมีสิทธิ์เลือกไม้คันทนซึ่งจะมีจำนวนมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับจำนวนเงินที่เป็นหนี้ จากนั้นให้ผู้ชนะเลือกไม้คันทนหนึ่งตัวแล้วให้ร้องเพลงที่ไม้คันทนที่ตัวเองเลือก ถ้าไม้คันทนที่ถูกเลือกร้องแล้วมีเสียงของตัวเองดังขึ้นมานั้นแสดงว่าหนี้ทั้งหมดทางรายการจะเป็นผู้ชดใช้ให้ แต่ถ้าเลือกไม้คันทนแล้วเสียงไม่ดัง ทางรายการจะชดใช้หนี้ให้เป็นจำนวนเงินหนึ่งหมื่นบาท จากนั้นจะมีผู้เข้าประกวดรายต่อไปเป็นผู้ทำชิงกับแชมป์เก่าผลออกมาถ้าใครร้องเพลงแล้วเป็นผู้ชนะ คนนั้นจะได้ออกไม้คันทน จะเป็นแบบนี้ไปเรื่อย ๆ

แต่ประเด็นที่น่าสนใจที่ผู้เขียนสังเกตเห็นอีกอย่างหนึ่งในรูปแบบการประกวดร้องเพลงของรายการนี้คือ ช่วงแนะนำตัวของผู้เข้าประกวดแต่ละคน ทางรายการนำเสนอชีวิตประจำวันของผู้เข้าประกวดทั้งแชมป์เก่าและผู้ทำชิงในมุมมองของการต่อสู้ชีวิตและความยากลำบาก เพื่อความอยู่รอดของตนเองและคนในครอบครัว ทำให้ขณะชมรายการอยู่นั้นลืมไปเลยว่า นี่คือการประกวดร้องเพลง ส่งผลให้ผู้ชมที่บ้าน ผู้ชมในสตูดิโอ รวมถึงพิธีกรและกรรมการต่างเห็นใจและสงสารผู้เข้าประกวดแต่ละคนถึงขั้นหลังน้ำตาออกมาเลยทีเดียว ยิ่งช่วงที่กรรมการกำลังให้คำแนะนำรวมถึงการตัดสินชี้ชะตาให้ใครเป็นผู้ชนะ ยิ่งสร้างความกดดันผสมกับความสงสารของผู้เข้าประกวดเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับ จิตรภรณ์ ทองกวอด ที่ให้ความหมายว่าความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น คือ ความสามารถที่จะรับรู้ เข้าใจความรู้สึกและความต้องการของผู้อื่น รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา และสามารถคาดเดาในสิ่งที่ผู้อื่นกำลังรู้สึกจากการสังเกตจากภาษาพูดและภาษาท่าทางได้อย่างถูกต้อง [3]

นอกจากนี้ผู้เขียนยังมีข้อสังเกตบางอย่างถึงบางช่วงบางตอนของรายการอาจจะเป็นการแสดงบทบาทของผู้ร่วมรายการที่ฝ่ายผู้ผลิตจัดเตรียมล่วงหน้าไว้แล้ว เพื่อสร้างเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ให้เกิดความแตกต่าง โดดเด่น มีอารมณ์ร่วมตรงกับกลุ่มเป้าหมาย ตามหลักการของการผลิตเนื้อหารายการโทรทัศน์สอดคล้องกับ คมสัน รัตนะสิมากุล กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์นับเป็นสิ่งสำคัญมากต่อการเขียนบทรายการทางสื่อกระจายเสียง เพราะยิ่งผู้เขียนบทมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์รายการได้แปลกใหม่และแตกต่างจากรายการของคู่แข่งได้มากเท่าใด โอกาสที่รายการนั้นจะได้รับความสนใจจากผู้รับสารก็มีมากเท่านั้น ซึ่งรายการนี้มีรูปแบบการนำเสนอภูมิหลัง[2]ของ ผู้เข้าประกวดคือชาวบ้านธรรมดาทั่วไป สะท้อนปัญหาในการดำเนินชีวิตออกมา ผู้เข้าประกวดเป็นเหมือนตัวแทนของคนต่างจังหวัด ซึ่งตรงกับชีวิตของกลุ่มผู้ชมที่มีความคล้ายคลึงกันกับผู้เข้าประกวด จึงทำให้กลุ่มเป้าหมายเกิดปฏิสัมพันธ์และเข้าใจถึงความรู้สึกของผู้เข้าประกวดระหว่างชมรายการอย่างลึกซึ้ง ซึ่งเปรียบเสมือนกับกำลังนั่งชมละครชีวิตเรื่องสั้นเรื่องหนึ่งเลยที่เดียวนอกเหนือไปกว่านั้นยังเป็นการขยายฐานของกลุ่มเป้าหมายผู้ที่ชื่นชอบเพลงลูกทุ่งบวกกับผู้ที่มีความสนใจแนวละครชีวิตอีกด้วย นอกจากนี้ใน

ส่วนของพิธีกรและกรรมการมีส่วนร่วมอย่างมากที่สร้างสีสันและบรรยากาศของรายการให้มีความน่าเชื่อถือ ตื่นเต้นและสนุกสนานอีกด้วย

อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะเป็นการจัดเตรียมไว้ล่วงหน้าหรือไม่ได้จัดเตรียม ประเด็นนี้สามารถมองได้หลากหลายมิติขึ้นอยู่กับกลุ่มผู้ชมว่าจะตีความและพิจารณาไปในทิศทางใด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ภูมิหลัง การรู้เท่าทันสื่อ ของกลุ่มผู้ชมด้วย อีกหนึ่งรายการซึ่งอาจจะเป็นรายการแรก ๆ ของการประกวดร้องเพลงลูกทุ่งในยุคดิจิทัลที่เป็นเหมือนการจุดประกายการประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งในรูปแบบใหม่ก็ว่าได้ คือรายการ กิ๊กคู่ สงครามเพลงเงินล้าน ซึ่งออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ดิจิทัล เฉลิมพระเกียรติ เครือข่ายเท็ดไทในหลวงและราชินี ช่อง 35 (ช่อง 7HD) พิธีกร สัญญา คุณากร และ ชูไม่ก๊ก กรรมการ ชมพู พริตตี้ ต๊ก ศิริพร อยู่ยอด วีระศักดิ์ นิลกลัด บุ่ม เปรมสุภา ไก่ สมพล อนุวัฒน์ เฟื่องทองแดง ออกอากาศทุกวันอังคาร เวลา 22.45 - 00.30 น. เป็นรายการที่มีความบันเทิง เบาสมอง สนุกสนานเป็นกันเองระหว่างพิธีกรกับผู้ร่วมการแข่งขัน ซึ่งแบ่งเป็นสองช่วง คือช่วงเงาเสียงโดยให้ผู้ชมทางบ้านที่มีเสียงเหมือนหรือคล้ายกับนักร้องต้นฉบับที่ทางรายการเชิญมา แล้วให้ผู้ชมทางบ้านที่ผ่านการคัดเลือกเข้ามาแข่งขันกันกันจำนวน 2 คู่ 4 คน จากนั้นหาผู้ชนะของแต่ละคู่เข้ามาชิงชนะเลิศ ผู้ที่ชนะเลิศจะได้รับรางวัลตามกฎกติกาของทางรายการ ส่วนอีกช่วงหนึ่งคือการนำตัวแทนของชุมชนต่าง ๆ ในต่างจังหวัดเข้ามาแข่งขันร้องเพลง ชุมชนละ 3 คน จากนั้นเมื่อได้ชุมชนที่สามารถชนะเลิศคู่ต่อสู้จะได้เข้าไปแข่งขันในสัปดาห์ต่อไป ซึ่งช่วงการแข่งขันผู้เข้าชมและกองเชียร์จะเป็นคนในชุมชนที่เดินทางมาชม เขียวรีให้กำลังใจกับตัวแทนของชุมชน ซึ่งเป็นไปอย่างสนุกสนาน เป็นกันเองซึ่งได้รับคำความนิยมจากผู้ชมอย่างมาก นี่เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการแข่งขันการประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งทางรายการโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล ซึ่งต่างจากการประกวดในรูปแบบเดิมในยุคอนาล็อกอย่างเห็นได้ชัด หรือช่อง ช่อง 31 (ช่อง ONE) มีการแบ่งทีมของผู้เข้าแข่งขันโดยมีโค้ชที่เป็นนักร้องเพลงลูกทุ่งอาชีพเป็นผู้ฝึกสอนจากนั้นนำแต่ละทีมมาแข่งขันกันเพื่อเก็บคะแนนสะสมเมื่อแข่งครบทุกทีมแล้วทีมใดมีคะแนนรวมมากที่สุดทีมนั้นจะเป็นทีมชนะเลิศ ซึ่งเปรียบเสมือนกับการแข่งขันฟุตบอลลีกต่างประเทศเลยทีเดียว นำมาซึ่งความตื่นเต้นสนุกสนานเป็นอย่างมาก

สำหรับในประเด็นที่สอง คือ ผลกระทบของการเพิ่มจำนวนของรายการประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งทางโทรทัศน์ จากยุคอนาล็อกสู่ยุคดิจิทัลนั้น เดิมมีรายการประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งอยู่ประมาณ 3 -4 รายการ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่ในปัจจุบันรายการประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งทางโทรทัศน์ได้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นประมาณ 3 เท่าตัว ดังจะเห็นได้จากตารางด้านล่างนี้

ช่อง	รายการ	วัน	เวลา	คณะกรรมการ	พิธีกร
ช่อง 33) ช่อง 3HD)	รายการมาสเตอร์ คีย์ เวทีแจ้เกิด ลูกทุ่งน็อคเอาท์	ทุกวันจันทร์ - ศุกร์	10.15 - 10.40 น	ยิ่งยง ยอดบัวงาม ต๊ก ศิริพร ไชยา มิตรชัย คัทลียา มารศรี	นีโน่ น้องแมงมุม
ช่อง 33) ช่อง 3HD)	รายการร้องเล่นทุ่ง	เสาร์	19.15 - 20.00 น.	แพท นปภา เทห์ อุเทน บอย เขมราษฎร์	หยวน นิธิชัย
35 (ช่อง 7HD)	รายการชุมทางดาวทอง	พฤหัสบดี ศุกร์ -	09.30 - 10.30 น.	อ.เนาว์ อนุรักษ์ สดใส รุ่งโพธิ์ทอง ไวพจน์ เพชรสุพรรณ	เบญจพราย หุ่นน้อย นก บริพันธ์ โอป๊ะ เสียงเหนือ ทับทิม อัญญรินทร์

ช่อง	รายการ	วัน	เวลา	คณะกรรมการ	พิธีกร
35 (ช่อง 7HD)	ก๊ิกตู สงครามเพลง เงินล้าน	วันอังคาร	22.45 - 00.30 น.	ชมพู่ ฟอร์ดดี ตึก ศิริพร อยู่ยอด วีระศักดิ์ นิลกลัด ป๋ม เปรมสุตา ไก่อ สมพล อนุวัฒน์ เฟื่องทองแดง	สัญญา คุณากร ชูไม้ก๊ก
ช่อง 27 (ช่อง 8)	รายการเสียงสวรรค์ พิชิตล้าน	ทุกวันจันทร์ - ศุกร์ อาทิตย์	13.00 - 14.00 น. และ 18.20 - 19.20 น. 13.00 - 15.00 น.	ยิ่งยง ยอดบัวงาม ตึก ศิริพร บุญโทน คนหนุ่ม	นุ้ย เชิญยิ้ม แพท ฌปนภา
ช่อง 31 (ช่อง ONE)	รายการศึกวันดวล เพลง	จันทร์ ศุกร์ -	19.10 - 20.00 น.	รุ่ง สุริยา จิ่งหรีดขาว ครูสลา คุณวุฒิ	แฟรงค์ ฝน ธนสุนทร
ช่อง 23 (ช่อง Workpoint)	รายการไม้ค้ทองคำ ผู้ใหญ่	ทุกวันเสาร์ - อาทิตย์	18.20 - 20.00 น.	โน้ต เชิญยิ้ม สุนารี ราชสีมา ครูสลา คุณวุฒิ	พัน พลุแตก
ช่อง 23 (ช่อง Workpoint)	ไม้ค้ทองคำ เด็ก	ทุกวันเสาร์	20.00 - 20.50 น.	โน้ต เชิญยิ้ม สุนารี ราชสีมา ครูสลา คุณวุฒิ	พัน พลุแตก
ช่อง 23 (ช่อง Workpoint)	ชิงช้าสวรรค์ ลูกทุ่ง โอท็อป	วันอังคาร	22.00 - 24.00 น.	ยิ่งยง ยอดบัวงาม คัทลียา มารศรี อ๊อด ไปกลางสะออน	ส้มแข่ง สามช่า โน้ต เชิญยิ้ม จ๋วย วรรทัยา
ช่อง 23 (ช่อง Workpoint)	ไม้ค้ หมดหนี้	จันทร์ - พฤหัสบดี	09.30 - 10.30 น. และ 18.20 - 19.20 น.	เอ ไชยา มิตรชัย อาภาพร นครสวรรค์ ศิรินทรา นียากร	เสนาลิง
ช่อง 23 (ช่อง Workpoint)	ชิงช้าสวรรค์ คอน เทสต์	วันศุกร์	- 18.00 .น 19.20	ครูเทียม	ส้มแข่ง สามช่า โน้ต เชิญยิ้ม จ๋วย วรรทัยา
ช่อง 30 (ช่อง 9 อสมท.)	งานวัด เฟสตี้วัล	ทุกวันเสาร์	15.30 - 16.55 น.	เอกชัย ศรีวิชัย เจนภาพ จบกระบวนวรรณ คัทลียา มารศรี	ดีเจต้นหอม จิม ชวนชื่น

ช่อง	รายการ	วัน	เวลา	คณะกรรมการ	พิธีกร
ช่อง 32 (ช่องไทยรัฐทีวี)	ร้องได้ให้ล้าน	เสาร์ - อาทิตย์	- 13.00 - น 14.00	ไม่มีกรรมการ (วัดจากความถูกต้องของเนื้อเพลง)	เป็กกี้ ศรีธัญญา หนุ่ม สันติสุข

[6]

จะเห็นได้ว่าการประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งทางรายการโทรทัศน์นั้นเพิ่มขึ้นจากในอดีตอย่างน่าตกใจ ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน สามารถบอกได้ว่าครีโมทไปช่องไหนก็จะเจอกับรายการประกวดร้องเพลงอยู่บ่อย ๆ ต่างจากในอดีตที่จะหาชมรายการประเภทประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งทางโทรทัศน์นั้นยากพอสมควร จากข้อมูลรายการในตารางผู้อ่านได้เห็นแล้วว่า เมื่อก่อนรายการประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งในอดีตไม่มีที่รายการแต่ปัจจุบันนั้นมีเกือบทุกวันและมีอยู่หลายช่องด้วย เมื่อรายการเพิ่มมากขึ้นสิ่งที่ตามมาคือผลกระทบโดยตรงกับรายการประเภทเดียวกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สำหรับผลกระทบที่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของรายการประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่ง ผู้เขียนขอพิจารณา 2 มิติ คือ มิติของช่องโทรทัศน์ที่นำเสนอรายการประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งและมิติของผู้ชม

1. ในมิติของช่องโทรทัศน์ที่ส่งผลกระทบต่อเห็นได้ชัดคือการเพิ่มขึ้นของรายการประกวดร้องเพลงสิ่งทีตามมาคือการแข่งขันเพื่อแย่งชิงตลาดหรือผู้ชมอย่างเข้มข้น รวมถึงการลงทุนมากขึ้นเพื่อผลิตเนื้อหารายการให้มีความน่าสนใจแปลกใหม่รวมทั้งทางด้านเทคนิคการผลิตให้มีคุณภาพที่สูงขึ้นเพื่อเป้าหมายอันสูงสุดคือจำนวนผู้ชมส่งผลกระทบต่อรายได้และความอยู่รอดของรายการ ทางรายการจึงจำเป็นต้องพัฒนารูปแบบของรายการให้ทันกับยุคสมัยเพื่อการแข่งขันกับสถานีโทรทัศน์ช่องอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นกฎกติกาในการให้คะแนน กรรมการตัดสิน หรือขั้นตอนการแนะนำตัวของผู้เข้าประกวดซึ่งในอดีตผู้เข้าประกวดมีหน้าที่ร้องเพลงที่ตัวเองนำมาประกวดอย่างเดียว แต่ในปัจจุบันผู้เข้าประกวดเปรียบเสมือนผู้แสดงหลักของรายการด้วย กล่าวคือในช่วงแนะนำตัวผู้เข้าประกวดมีการเล่าถึงประวัติของผู้เข้าประกวดทุกคน เพื่อแสดงสถานะ ภูมิหลัง ความเป็นอยู่ในปัจจุบันของผู้เข้าประกวดให้ผู้ชมได้รับรู้เพื่อเตรียมตัวให้กำลังใจกับคนที่ตนเองชื่นชอบหรือสร้างความเห็นอกเห็นใจเพื่อดึงดูดความสนใจผู้ชมเป็นอย่างมาก นำมาซึ่งการลงทุนเพิ่มมากขึ้นในการผลิตรายการดังกล่าว ยิ่งขึ้น

2. ในมิติของผู้ชม ผู้ชมจะได้รับชมรายการประกวดร้องเพลงลูกทุ่งง่ายยิ่งขึ้น มีรูปแบบรายการที่หลากหลาย ได้รับความรู้ความเข้าใจของเพลงลูกทุ่งเพิ่มขึ้น ซึ่งได้จากกรรมการตัดสินในขณะที่แนะนำให้กับนักร้องผู้เข้าประกวด รวมถึงได้รับความบันเทิงความสนุกสนานและได้รับชมรายการที่มีคุณภาพสูงเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย แต่เมื่อมีรายการประกวดร้องเพลงเพิ่มมากขึ้น ทำให้โอกาสของผู้ชมที่จะรับชมรายการอื่น ๆ ที่มีเนื้อหาแตกต่างไปจากรายการประกวดร้องเพลงนั้นน้อยลง เพราะสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ ผลิตรายการประกวดร้องเพลงเพื่อตอบรับกระแสความสนใจของประชาชน สอดคล้องกับคุณ ไตรภพ ลิมปพัทธ์ กล่าวไว้ในไทยรัฐออนไลน์ ว่า “วัน ๆ ประเทศนี้จะมีร้องเพลงอย่างเดียวหรือ เด็กในประเทศนี้ร้องเพลงเก่งนะ เต็มรัว เก่ง วัน ๆ ในทีวีเด็กเก่งเรื่องนี้เรื่องเดียวเลยนะ นี่เป็นที่ชื่นชม ชื่นชอบกันอย่างยิ่ง จะเป็นไปได้ก็ปี ไม่มีอนาคตหรอก มันไม่ใช่วิธีการ ผมกำลังถามเด็ก 100 คนเกิดมาเพื่อร้องเพลง เกิดมาเป็นนักแสดง เป็นศิลปินกันก็คน ทำไมเราชื่นชอบ ชมแต่เรื่องแบบนี้ ทำไมทีวีเรามีแต่เรื่องแบบนี้และที่บอก ที่วันนั้นเกิด มันจะหิวหิวไปได้ก็วัน คุณคิดว่า ความหิวหิวจะทำแบบนี้ได้สักก็ปี 10 ปี 15 ปี ที่หิวหิวตลอดเวลาไหนที่เรียกว่าคุณค่า ”[4]

อย่างไรก็ตามประโยชน์ส่วนจะตกอยู่ที่ผู้ชมรายการประกวดร้องเพลง เพราะทางสถานีโทรทัศน์แต่ละช่องมีการลงทุนในการผลิตรายการเพื่อแข่งขันกับช่องอื่น ๆ จึงทำให้มีการผลิตเนื้อหาที่เข้มข้น น่าสนใจ และตื่นเต้นมากยิ่งขึ้น การเพิ่มขึ้นของรายการประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งทางโทรทัศน์นั้นเกิดมาจากปัจจัยที่หลากหลายอาจจะเป็นเพราะรากฐานของคนไทยที่เข้าถึงอารมณ์ลูกทุ่งได้ง่าย กลุ่มเป้าหมายก็จะเป็นคนต่างจังหวัดเป็นเพราะคนส่วนใหญ่ของประเทศเป็นคนแถบชนบทที่มาก็พบกับความเป็นลูกทุ่งอยู่แล้ว เหตุผลอีกอย่างคือการเลียนแบบ กล่าวคือ เมื่อผู้ผลิตรายการโทรทัศน์เห็นรายการอื่นที่ประสบ

ความสำเร็จก็อาจจะผลิตรายการในแนวเดียวกันเพื่อความคาดหวังว่าจะประสบความสำเร็จแบบรายการนั้นด้วย แม้แต่ช่องเดียวกันยังมีรายการประกวดร้องเพลงลูกทุ่งมากกว่าหนึ่งรายการถึงแม้จะเป็นการออกอากาศคนละช่วงเวลาหรือเป็นการเจาะตลาดคนละกลุ่มกันแต่ด้วยลักษณะของรายการจะเป็นรายการประกวดร้องเพลงด้วยกันทั้งนั้น และอาจจะเป็นการขายฐานผู้ชมให้เพิ่มมากขึ้นอีก นั่นแสดงให้เห็นแล้วว่ากระแสของการประกวดร้องเพลงลูกทุ่งทางโทรทัศน์นั้นมาแรงจริง ๆ

สรุป

จากปรากฏการณ์ของรายการประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งทางโทรทัศน์นั้นได้มีการเปลี่ยนแปลงจากเมื่อยุคก่อนอย่างเห็นได้ชัดมีอยู่ 2 มิติ คือ 1. ทั้งรูปแบบของรายการที่ปรับเปลี่ยนไปให้ทันสมัย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของกฎกติกา การแนะนำตัวผู้เข้าประกวด และเพื่อเข้าถึงความต้องการกับผู้ชมเพื่อยึดฐานผู้ชมเอาไว้ อีกส่วนหนึ่งคือจำนวนของรายการประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งนั้น มีจำนวนรายการเพิ่มมากขึ้นอย่างน่าตกใจ ซึ่งเมื่อครีโมทคอนโทรลก็จะพบกับรายการประกวดร้องเพลงอย่างง่ายดายซึ่งทั้งหมดทั้งมวลที่ผู้ผลิตรายการสร้างสรรค์ออกมา คือต้องการรายได้ เพื่อความอยู่รอดของทางรายการอาจจะรวมถึงการรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมของชาติไทย ที่มีเพลงลูกทุ่งเป็นรากฐานสำคัญของสังคมไทยมาแต่ช้านาน 2. ด้านผู้ชม ผู้ชมสามารถเลือกชมรายการได้ง่ายขึ้นและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้นจะได้รับชมรายการที่ไม่หลากหลายนัก ทั้งนี้และทั้งนั้นประโยชน์ส่วนใหญ่ก็จะมาตกกับผู้ชมทั้งหลายที่ชื่นชอบเพลงลูกทุ่ง เนื่องจากมีรายการที่ตัวเองปรารถนามาให้เลือกสรรถึงที่บ้านเลยทีเดียว เราต้องคอยเฝ้าดูกันว่ารายการประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่งทางโทรทัศน์ที่มีอยู่เกรดเคลื่อนอยู่ในขณะนี้ จะสามารถยืนหยัดคงทนถาวรอยู่ได้นานขนาดไหน หรือจะเป็นแค่เพียงปรากฏการณ์สั้น ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงแรก ๆ ของเปลี่ยนผ่านการแพร่ภาพออกอากาศจากระบบอนาล็อกเป็นระบบดิจิทัลเท่านั้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] ศักดิ์นางค์ จามะริก. (2559) “รายการโทรทัศน์ประเภท Talent Contest ที่กำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบัน” รายงานสภาพตลาดกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ประจำเดือนสิงหาคม พ.ศ.2559 เข้าถึงได้จาก https://broadcast.nbt.go.th/bcj/2559/doc/2559_08_3.pdf
- [2] คมสัน รัตนะสิมากุล.(2555) “หลักการเขียนบทวิทยุกระจายเสียงและบทวิทยุโทรทัศน์” สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- [3] จิตรภรณ์ ทองกวอด. (2555) การศึกษาและการพัฒนาความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. เข้าถึงได้จาก http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Gui_Cou_Psy/Chittraphorn_T.pdf
- [4] ไทยรัฐออนไลน์ (2561). **ประเทศไทยนี้จะร้องเพลงอย่างเดียวหรือ! 62 ปี ต่อย ไตรภพ ขำแหละสื่อขายบันเทิง.** เข้าถึงได้จาก <https://www.thairath.co.th/content/19> มกราคม 2561
- [5] รายการชุมทางเสียงทอง เข้าถึงได้จาก <http://fengjihuan.com> สืบค้นเมื่อวันที่ 25 ม.ค. 2561.
- [6] Mthai News (2556) ออนไลน์, <https://news.mthai.com/news-clips/295840.html> สืบค้นวันที่ 15 มกราคม 2561